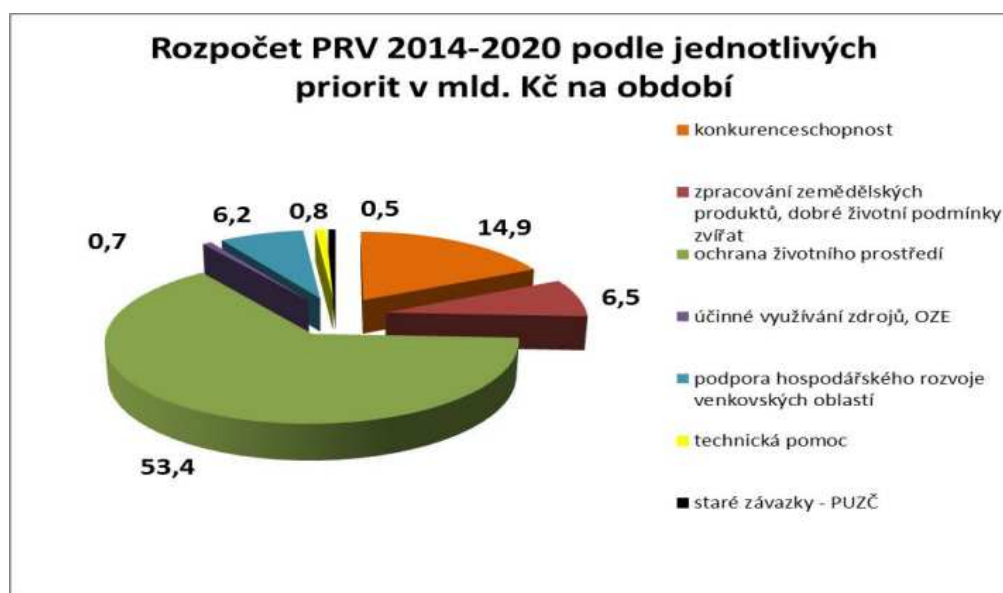

Zápis z Národní konference VENKOV 2015, Velehrad

Ve dnech 11. - 13. listopadu 2015 se ve Velehradě a Modré uskutečnila Národní konference Venkov 2015. Za Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů se této akce zúčastnil tajemník svazu Jan Novopacký a předseda svazu pan František Winter. První den byl určen pro registraci účastníků konference. Večer následovalo neformální setkání, na kterém byla možná ochutnávka vána od lokálních výrobců.

Druhý den bylo v prostorách Turistického centra Velehrad uvítání účastníků, kterému předsedali Mgr. Aleš Mergental (starosta obce Velehrad), MVDr. Stanislav Mišák (hejtman Zlínského kraje), Ing. Josef Tabery (ředitel Odboru Řídící orgán PRV), Ing. Vladimír Mana (náměstek ministra, MŽP, ředitel sekce státní správy), Mgr. Eduard Kavala (předseda Spolku pro obnovu venkova České republiky).

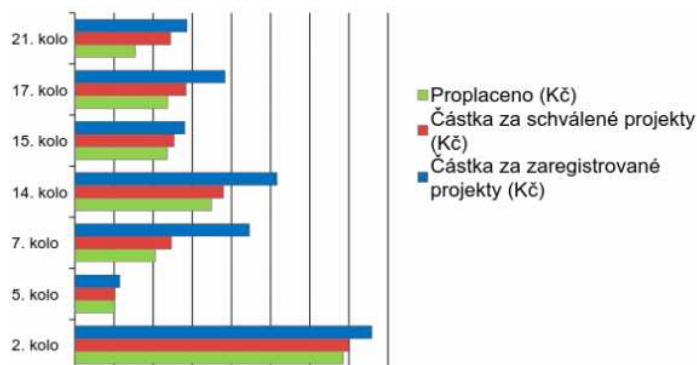
S úvodní prezentací na téma Program rozvoje venkova na období 2014 – 2015 vystoupil **Ing. Josef Tabery** (ředitel Odboru Řídící orgán PRV). Informoval o tom, že k datu 20. 08. 2015 vláda schválila navýšení kofinancování na 35 %. Celkový rozpočet PRV tedy činí 3,5 mld. EUR. V novém programovém období se každoročně plánuje vyhlásování 2 kol příjmu žádostí a to kolo podzimní (září/říjen) a jarní (duben/květen). LEADER a pozemkové úpravy však budou mít kontinuální příjem.

zdroj: http://www.konferencevenkov.cz/download/prezentace/uvodni/TABERY_RO_Prezentace_PRV.pdf

Dále informoval o prvním kole příjmu žádostí, které probíhalo od 29. 09. – 12. 10. 2015 a v rámci kterého bylo přijato 3 040 žádostí s celkovou požadovanou částkou alokace 10,972 mld. Kč. Jeho prezentace se zabývala též zhodnocením **pozemkových úprav** v rámci Programu rozvoje venkova za období 2007 – 2013. Celkový rozpočet PRV byl na toto období 3,66 mld. EUR z toho pak na Osu I 874,42 mil. EUR a na pozemkové úpravy v rámci této Osy 158,14 mil. EUR (tj. cca 18% rozpočtu z Osy I). Počet registrovaných projektů byl 1 064 s celkově požadovanou částkou 5 577 538 096 Kč. Z této částky se proplatilo 3 940 352 116 Kč.

Níže uvedený graf znázorňuje přehled zregistrovaných, schválených a proplacených projektů PÚ dle jednotlivých kol výzev.

zdroj: http://www.konferencevenkov.cz/download/prezentace/uvodni/TABERY_RO_Prezentace_PRV.pdf

Pan ředitel dále uvedl, že v programovém období 2014 – 2020 bude příjemcem podpory Státní pozemkový úřad (pobočky krajských pozemkových úřadů). V rámci pozemkových úprav budou prováděny záměry:

a) Geodetické práce

- zaměření území a všech polohopisných prvků a další geodetické práce prováděné za účelem zpracování návrhu pozemkových úprav,
- vytyčení nově navržených pozemků na základě schváleného návrhu pozemkových úprav

b) Realizace společných zařízení

- opatření ke zpřístupnění především zemědělských a lesních pozemků (mimo intravilán),
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu,
- vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení nebo rozlivu povrchových vod a ochraně území před záplavami, k zvýšení retenční schopnosti krajiny a opatření pro omezení dopadu zemědělského sucha (např. retenční nádrže apod.),
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny

Dle jeho slov mají být především preferovány projekty, u kterých je alespoň část realizována v záplavovém území (dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů) nebo v území silně erozně ohroženém. Dále mají být preferovány projekty, které realizují společné zařízení, řešící:

- ochranu zemědělské půdy před erozí nebo sídla či území před povodní
- vodu v krajině
- ekostabilizační opatření v krajině
- návaznost na již existující obdobné opatření ke zpřístupnění pozemků, vodohospodářské, protierozní, ÚSES

Taktéž mají být podpořeny projekty, u kterých byla pozemková úprava zahájena na základě požadavků vlastníků, nebo budou realizovány v určitém specifickém území. V rámci pozemkových úprav pak mají být celkové veřejné prostředky směřované do Investic do hmotného majetku 563 mil. EUR.

Další prezentující byla **Ing. Miroslava Tichá** (odbor regionální politiky, MMR ČR). Její téma bylo Národní programy MMR pro rok 2016. Stěžejní body její prezentace byly

1. Regionální politika
  - Podpora obnovy a rozvoje venkova
  - Obnova obecního a krajského majetku po živelných pohromách
  - Podpora odstraňování bariér v budovách
2. Cestovní ruch
  - Národní program podpory cestovního ruchu
3. Bytová politika
  - Regenerace sídlišť
  - Olověné rozvody
  - Podporované byty
  - Bytové domy bez bariér

Následovali prezentace na téma PŮDA jako dar života (péče o vodu v krajině) od **Ing. Simony Székelyové** (ředitelka Sekce řízení krajských pozemkových úřadů, SPÚ), PŮDA jako dar obživy od Ing. Jiřího Hladíka, Ph.D. (Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy), PŮDA jako dar žití od Mgr. Víta Hrdouška (manažera MAS Strážnicko) a PŮDA jako dar poznání od Miroslava Kovářika (starosta obce Modrá).

Pro účastníky bylo následně připraveno **pět odborných exkurzí**. Účastníci *Exkurze A* měli možnost navštívit areál „Grunt Galatík“, Těšánky, kde byla prezentace projektu „Obnovme prameny Střední Moravy“. Následovala prohlídka Bioenergetického centra (Roštín) a prohlídka Muzea Podhradí (Buchlovice).

Exkurze B se odehrávala v obci Babice – VESNICE ZLÍNSKÉHO KRAJE ROKU 2015. Zde byla prohlídka Zemského hřebčince Tlumačov s.p. (Tlumačov) a prohlídka muzea Františka Skopalíka (Záhlinice). Tato exkurze byla ukončena prohlídkou sladoven v Záhlinicích.

Participant *Exkurze C* měli možnost si prohlédnout společnost REC Group s.r.o. – KOVOZOO a linky na třídění skla ve Starém Městě. Dále byli zavedeni na prohlídku mokřadů a zápatí na to následovala i ukázka pastevectví (Podolí). Celé exkurze byla zakončena návštěvou Slovácké hospody v Hradčovicích a s následnou prohlídkou muzea pálenic v obci Vičnov

Účastníci *Exkurze D* si prohlédli muzeum tupeské keramiky, muzeum vinařství „Pod starýma horama“ v obci Boršice u Buchlovic a památné domy v obci Ostrožská Nová Ves. Exkurze byla zakončena prohlídkou krojové šicí dílny „Lidové tradice a řemesla Uherský Ostroh“.

Poslední v nabídce exkurzí byla *Exkurze E*, v rámci které byla možnost navštívit ekologický institut „Veronica“ v obci Hostětín.

Čtvrteční den byl zakončen společenským večerem nazvaným „PUTOVÁNÍ PO KRAJI“ za účasti ministra zemědělství ing. Mariana Jurečky a Mons. Jana Graubnera, arcibiskupa olomouckého a metropolitů moravského.

Poslední den konference byl věnován workshopům. Témata odpovídala oblastem, o kterých s přednášelo předcházející den. Jednalo se tedy o následující:

1. PŮDA jako dar života - péče o vodu v krajině
2. PŮDA jako dar obživy - současný vývoj zemědělství, vztah k půdě, soukromí zemědělci vs. uživatelé půdy, eroze půdy, prostupnost krajiny, místní zaměstnanost, podpora místních řemeslných i zemědělských produktů
3. PŮDA jako dar žití - krajina jako otevřená galerie starého i současného umění, obnova hmotného i nehmotného kulturního dědictví a jeho netradiční využití, provázanost kultury a cestovního ruchu, vztah ke kořenům
4. PŮDA jako dar poznání - dostupnost a kvalita služeb cestovního ruchu na venkově (ubytování, stravování na ekofarmách ...), vhodná témata pro destinační management venkova a jeho organizace, nové impulsy a fenomény v cestovním ruchu a jak na ně reagovat,

Dvoudenní konference byla zakončena ve velehradské bazilice společným shromážděním a formulací závěrů k hlavnímu tématu půdy a venkovské problematice obecně. Účastníci konstatovali nutnost zejména následujících opatření:

- Zachovávat co největší množství srážkových vod v krajině, tak aby byly pro krajinu využitelné v období sucha.
- Posílit retenční schopnost zemědělské a lesní půdy prostřednictvím povinného navracení organické složky do půdy.
- Při hospodaření na orných půdách zvyšovat využívání krajinné zeleně k protierozním opatřením a zavést konzultování osevních plánů.
- Chránit ornou půdu proti neopodstatněným záborům pro výstavbu a podpořit stavební rozvoj ve stávajících zastavených územích.
- Podpořit rozvoj drobných živnostníků, stejně jako finančně podporovat malé obce z rozpočtového určení daní.

Konference se konala pod záštitou ministra zemědělství Mariana Jurečky a hejtmana Zlínského kraje Stanislava Mišáka, kteří se jednání osobně zúčastnili. Mezi hosty patřil i olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Letošní Národní konference Venkov se zúčastnilo na tři sta účastníků z České republiky a Slovenska.

Závěry z konference

Účastníci konference se v závěru dohodli na následujících opatřeních, která jsou pro ochranu půdy a obnovu venkova nezbytná:

1. Zachycení srážkových vod v krajině, a to tak, aby od nejdříve položených povodí až po povodí velkých řek byly tyto vody nadrženy šetrnými a pro území úměrnými opatřeními – mokřady, tůně, meandry, malé nádrže, poldry s částečným stálým zadržím, přirozené nížinné zátopové plochy ve vazbě na prvky ÚSES a územní plány obcí.
2. Posílení retenčních schopností zemědělské a lesní půdy a krajiny a zvýšení obsahu organické hmoty potažmo humusu prostřednictvím povinného navracení organické složky do půdy a zavedení tzv. zeleného hospodaření na půdě s ponecháním dostatečného množství biomasy na orné půdě pro návrat mikroorganismů a omezení nadměrného odparu vody z půdy.
3. Povinné zachycení vod ze zastavovaných ploch, podpora infiltrace vody a obnovení nasákavosti ploch a následné využití těchto vod k plnění malých vodních nádrží, které je současně nezbytně nutné obnovit, příp. rozšířit (obnovení podzemních zdrojů vody a případně využití pro technické účely současně se zpomalením odtoku z daného povodí).
4. Zmenšení velkých orných ploch zavedením plošných i liniových prvků zeleně, hydrografických prvků a vodních ploch ve vazbě na prvky ÚSES a ÚPD obcí.
5. Zavedení povinného konzultování osevních plánů se zástupci kompetentních orgánů měst a obcí, kteří často patří mezi významné vlastníky půdy. I na malých plochách lze hospodařit za použití moderních technologií.
6. Podpořit etický přístup k půdě, krajině např. podporou výsadby dlouhověkových původních stromů, lesních, smíšených i ovocných kultur v územích s výrazným sezonním suchem. Stromy mají výrazný klimatizační efekt v krajině, zástavbě i u komunikací.
7. U čistění odpadních vod navýšení využití přirozené čistící schopnosti vodních mokřadních rostlin a u malých obcí využití dočišťování odpadních vod skrze rostliny zastoupené v dočišťovacím – usazovacím mokřadu, ve vhodných případech bez nutnosti výstavby klasických ČOV a kořenových čistění. Využití přirozené kořenové čistění s doplněním o vhodné typy bakterií kvůli eliminování zápachu).
8. Zahájení komplexních pozemkových úprav v maximálním možném počtu obcí našeho státu do roku 2020, obsahujících výše uvedené postupy. Podpora stávající politiky zrychleného provádění pozemkových úprav.
9. Intenzivně bránit záborům půdy, zejména ve volné krajině pro výstavby obchodních, logistických a dalších center mimo opodstatněné projekty měst a obcí, sloužící veřejným účelům. Zajistit přednostní využívání brownfieldů.
10. Podpora obnovy a rozvoje stávajícího venkovského stavebního a bytového fondu, a tím dosažení snížení záboru zemědělské půdy. Také umožnit podnikatelskými pobídkami ve spolupráci s příslušnou obcí širší využití bývalých zemědělských areálů pro podnikatelské aktivity v obcích nebo např. vyšším zdanění velkých ploch, které jsou v územních plánech označeny jako plochy pro podnikání a neplní tuto funkci.
11. Podporu regionálních výrobců potravin formou umožnění prodeje jejich výrobků prostřednictvím obchodních řetězců, maloobchodních prodejen, trhů, čerpacích stanic PHM, místních škol, nemocnic státní správy a samosprávy.
12. Je potřeba zachovat a rozvíjet blízký vztah místní komunity k půdě a krajině.
13. Zastavit likvidaci drobných živnostníků – podnikatelů ve venkovském prostoru zjednodušením a napřímením legislativy (např. daňové úlevy malým subjektům se sídlem podnikání v malých venkovských obcích).

ČMSZP

Českomoravský svaz
zemědělských podnikatelů

14. Zabránit úniku kapitálu z venkovské oblasti změnou zdanění pomocí koeficientu, zvýhodňujícího subjekty se sídly mimo velkoměsta.
15. Dokončit narovnání RUD ve směru k malým obcím.
16. Posílit státní a krajské finanční prostředky určené na Program obnovy venkova.
17. Zastavit odebrání veřejnoprávních kompetencí z venkovských obcí.
18. Zamezit odlivu státních institucí, školství a služeb z venkovských obcí.

Pro oblast implementace evropských strukturálních a investičních fondů je nezbytné snížit administrativní náročnost programů a podpořit tak co největší uplatnění finančních prostředků ve venkovských oblastech.

Z průběhů jednání konference vyplývá, že nelze očekávat řešení uvedených problémů pouze na centrální úrovni ani na lokální, ale pouze ve spolupráci všech aktérů ze všech úrovní.

Spolek pro obnovu venkova České republiky byl zmocněn tím, aby předal tyto závěry předsedovi vlády a jeho prostřednictvím Vládě České republiky.

Zpracoval: Jan Novopacký